

Se adresseliste

Deres ref.

Vår ref.
24/6385 - KMØ

Dato
03.12.2025

Supplerende tildelingsbrev nr. 13 – Forberede overføring av driftsansvaret for politiets utlendingsinternat

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til tidligere oppdrag om å utrede overføring av ansvaret for driften av Politiets utlendingsinternat til kriminalomsorgen, og virksomhetenes tilhørende leveranser 1. september 2023 og 19. august 2024. Som det framgår av Prop. 1 S (2025-2026) skal ansvaret for Politiets utlendingsinternat etter planen overføres fra politiet til kriminalomsorgen 1. januar 2027. Videre framgår det av proposisjonen at overføringen krever enkelte regelverksendringer, og at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i løpet av 2026.

Med Politiets utlendingsinternat (heretter kalt «utlendingsinternatet») menes både internatet på Trandum og familieenheten på Haraldvangen.

Planlegge overføring

JD ber Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og Politidirektoratet (POD) forberede overføring av driftsansvaret for utlendingsinternatet med virkning fra 1. januar 2027. Følgende forutsetninger skal legges til grunn i arbeidet:

- Hovedformålene med utlendingsinternatet, som er å bidra til retur av personer uten lovlig opphold i Norge og til avklaring av identitet, skal ligge fast.
- Returarbeidet og arbeidet med avklaring av identitet skal ikke svekkes. Det må tas høyde for at det som følge av gjennomføring av forordning (EU) 2024/1356 (screeningforordningen) kan bli nødvendig å gjennomføre oppgaver etter forordningen ved utlendingsinternatet.

- Overføringen skal følge arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse.
- Oppgaver knyttet til driften av utlendingsinternatet skal overføres til kriminalomsorgen. Ansvar for uttransporteringer, retur og identitetsavklaring forblir hos politiet.
- Departementet tar sikte på å sende på høring forslag om regelverksendringer i løpet av kort tid, og deretter fremme en lovproposisjon i 2026. Departementet legger opp til at lovgrunnlaget for internering fortsatt vil ligge i utlendingsloven. Departementet vil også vurdere hvilke forslag i høringsnotatet om ny utlendingsinternatforskrift og endringer i utlendingsloven om politiets utlendingsinternat som bør gjennomføres før overføringen.
- Menneskerettighetene for personer som er internert må ivaretas. Som del av regelverksarbeidet vil departementet blant annet vurdere om det er behov for andre regelverksendringer enn de som allerede har vært på høring.
- Særskilte tilrettelagte innkvarteringssteder er et beredskapstilbud som de siste årene ikke har blitt tatt i bruk, og er ikke en del av denne overføringen.

Oppdaterte kostnadsberegninger

Overføringen skal være budsjettneutryl på JDs budsjettkapitler. Det vil si at overføringen skal gjennomføres innenfor et uendret budsjett under JD. JD ber om et omforent og helhetlig budsjettinnspill til 2027-budsjettet, som skal være signert av begge virksomheter. Innspillet skal inneholde:

1. Et anslag over hvor mye politiets utgifter til drift og forvaltning av utlendingsinternatet ville ha blitt i 2027. Utgiftene til de oppgavene som politiet fortsatt skal ha, skal ikke inkluderes.
2. Virksomhetene må vurdere behov for å styrke ivaretagelsen av de internerte, og synliggjøre de budsjettmessige konsekvensene av dette.
3. Utgifter som påløper som følge av overføringen og som ikke ville ha oppstått uten virksomhetsoverdragelsen (transaksjonskostnader).
4. Vurdering av risiko for svekket oppnåelse av hovedformålet med utlendingsinternatet som følge av overføringen, og en beskrivelse av og kostnadsanslag over eventuelle nødvendige risikoreduserende tiltak. Dette må særskilt vurderes for Haraldvangen.

Budsjettinnspillet må inneholde en beskrivelse av hvordan utgiftene skal håndteres, herunder forslag til hvilket totalbeløp politiet skal overføre til kriminalomsorgen. Vi viser i den forbindelse til brev fra POD 25. juni 2025 hvor det framgår at det er enighet mellom KDI og POD om at politiet skal overføre midlene de bruker til drift og forvaltning av utlendingsinternatet i dag, samt en andel av KDIs transaksjonskostnader og noe til kvalitetsheving.

Budsjettinnspill med oppdaterte kostnadsberegninger må følge ordinære frister for virksomhetenes budsjettinnspill til departementet.

Videre arbeid med regelverksendringer

Departementet arbeider med forslag til regelverksendringer som følge av overføringen av driftsansvaret for utlendingsinternatet. I den forbindelse vurderes både forslagene i rapportene fra POD og KDI, forslag til regelverksendringer som departementet hadde på høring i 2025 og eventuelle andre regelverksendringer for å styrke ivaretagelse av internertes rettigheter. Når det foreligger et utkast (forhåpentligvis tidlig i 2026) vil departementet sende dette til virksomhetene. Virksomhetene må ta høyde for forslagene i dette utkastet i sine kostnadsberegninger.

Videre prosess

JD ber POD og KDI rapportere om status på dette oppdraget i etatenes ordinære tertialvise rapportering til departementet. Ved behov kan det dessuten bli aktuelt med særmøter med virksomhetene.

Frem til overføringen av driftsansvaret for utlendingsinternatet, skal politiet identifisere og gjennomføre relevante tiltak for å heve kvaliteten på internatdriften.

Vi ber POD og KDI sørge for at Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda informeres om forhold som har betydning for returarbeidet, og gis anledning til å komme med sine vurderinger.

JDs kontaktperson er departementsrådgiver Klas Schløsser Møller.

Med hilsen

Steffen Evju
ekspedisjonssjef

Jonas Leirset
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til
Riksrevisjonen
Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Adresseliste
Kriminalomsorgsdirektoratet
Politidirektoratet

Vedlegg